

Dosarul nr. 2ra-309/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, intervenienți accesorii Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni și Ministerul Afacerilor Interne, cu privire la încasarea plății pentru depozit și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 12 septembrie 2018 ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 26 februarie 2019, împotriva executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, intervenienți accesorii CA „General Asigurări” SA și Ministerul Afacerilor Interne, cu privire la încasarea plății pentru depozit și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că deține autorizațiile de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01469 din 16 ianuarie 2017 și nr. 01501 din 16 ianuarie 2018, administrând astfel o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces

limitat a terțelor și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delictive sau bunurilor urmărite în procesul de executare.

A indicat că începând cu luna ianuarie 2017 primește la parcare specializată pentru păstrare corpurile delictive – mijloacele de transport, reținute de organele de urmărire penală și agenții constatatori pe marginea cauzelor penale și contravenționale, precum și mijloacele de transport urmărite de executorii judecătorești.

Reclamanta a susținut că la 22 ianuarie 2018, ora 01.00 a primit la păstrare în parcare specializată din mun. Chișinău, str. Otovasca, 19a în baza procesului-verbal nr. VEH 01 025934 din 22 ianuarie 2018 de reținere și aducere a vehiculului la parcare specială, completat de ofițerul de poliție Guzun Vitalie, automobilul de model „Suzuki Baleno” cu numărul de înmatriculare XXXXX, anunțat în căutare de către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, fapt confirmat prin actul de primire la păstrare a unității de transport nr. 00870 din 22 ianuarie 2018.

A notat că, potrivit practicii existente, ofițerul de poliție care a efectuat reținerea automobilului în termen rezonabil urmează să îl anunțe pe executorul judecătoresc, care a dispus anunțarea în căutare a mijlocului de transport, despre faptul reținerii bunului urmărit și locul parcării acestuia. La rândul său, executorul judecătoresc în mod de urgență, pentru a nu majora cheltuielile de executare legate de păstrarea automobilului la parcare specializată cu plată, îl ridică printr-un proces-verbal corespunzător. Ulterior, serviciile de păstrare a bunului sunt achitate ca speze de executare după realizarea masei debitoare.

A menționat că, din motive necunoscute, în cazul dat executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu nu a ridicat imediat automobilul de la parcare specializată. În legătură cu acest fapt, prin notificarea nr. 57 din 3 aprilie 2018, a informat executorul judecătoresc despre locul aflării bunului urmărit, solicitând soluționarea chestiunii privind necesitatea prelungirii termenului de păstrare a automobilului în parcare specializată cu plată și a propus achitarea serviciilor de păstrare a bunului, deja prestate. Prin răspunsul nr. 056-533r/2018 din 10 aprilie 2018, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie a solicitat copiile înscrisurilor care justifică creanțele întreprinderii reclamante.

Astfel, prin notificarea repetată nr. 107 din 20 aprilie 2018 înscrisurile solicitate au fost expediate executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie, fiind recepționate la 23 aprilie 2018. Drept urmare, executorul judecătoresc a expedit în adresa scrisoarea nr. 056-533r/2018 din 02 mai 2018, prin care a declarat că el nu a transmis automobilul vizat în parcare, nu a fost informat imediat de către organele de poliție despre faptul reținerii și locul aflării automobilului și a propus numirea unei zile cu ieșire la fața locului pentru ridicarea mijlocului de transport, cu achitarea cheltuielilor exclusiv pentru intrarea pe teritoriul parcării - 450 de lei, plus 15 lei/ora din momentul recepționării de către executorul judecătoresc a acordului expus de către reclamantă. Totodată, executorul judecătoresc a informat că, în caz contrar, își rezervă dreptul de a se adresa către organele coercitive ale statului, întru soluționarea conflictului și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate în condițiile art. 23 alin. (2) din Codul de executare.

ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC consideră că poziția executorului judecătoresc, expusă în scrisoarea din 02 mai 2018, este neîntemeiată și inadmisibilă. Respectiv, prin răspunsul expediat la 15 iunie 2018 în adresa executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie, a menționat că în toată perioada cât s-a petrecut corespondența între executorul judecătoresc și întreprindere, pârâtul nu a întreprins nici o măsură reală de ridicare a automobilului sechestrat și nu a prezentat nici un document ce justifică ținerea automobilului la o parcare specializată cu plată. Repetat s-a propus executorului judecătoresc soluționarea chestiunii privind prelungirea ținerii automobilului la parcare specializată și achitarea serviciilor de păstrare, însă, deși notificarea a fost primită la 18 iunie 2018, pârâtul nu a expediat răspuns.

În aceste condiții, reclamanta a afirmat că la 20 august 2018, a expediat în adresa executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie și CA „General Asigurări” SA, unde este asigurată răspunderea civilă a pârâtului, o cerere prealabilă, prin care, în mod repetat, a solicitat executorului judecătoresc să ridice automobilul sechestrat și reținut la cererea lui, cu achitarea serviciilor de păstrare prestate. La cererea prealabilă nu a primit răspuns.

A indicat că la 06 septembrie 2018, a primit copia demersului executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie, adresat Ministrului Afacerilor Interne, prin care a solicitat efectuarea unei anchete interne pe faptul că nu a fost informat despre reținerea automobilul „Suzuki Baleno” cu numărul de înmatriculare KBE 204 în modul stabilit, ceea ce a urmat creșterea cheltuielilor de executare și, în consecință, solicitarea încasării acestor cheltuieli de la executorul judecătoresc. Cu toate acestea, executorul judecătoresc nu a indicat în demersul vizat momentul că nu a întreprins nici o acțiune privind ridicarea automobilului reținut din parcare specializată din data de 06 aprilie 2018, când prima dată a fost notificat despre locul aflării bunului urmărit, ceea ce a majorat în final cheltuielile de executare.

Reclamanta a declarat că, în mod tacit, a fost pusă în condiția de a prelungi păstrarea bunului mobil din cont propriu suportând cheltuieli aferente acestei activități, or, în caz contrar ar suferi urmări negative, cum ar fi tragerea la răspundere penală în baza art. 251 din Codul penal sau atragerea la răspundere materială prin recuperarea din cont propriu a costului automobilului transmis la păstrare.

A mai specificat că neglijența executorului judecătoresc în perioada 06 aprilie 2018 – 11 septembrie 2018 față de obligațiile sale de serviciu, a majorat semnificativ cheltuielile de executare, prevăzute de art. 37 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, acestea fiind constituite din sumele necesare pentru achitarea serviciilor legate de păstrarea automobilului. Aceste cheltuieli nu pot fi puse în contul debitorului sau creditorului, ci doar în contul executorului judecătoresc vinovat în neglijență și a companiei de asigurări care a asigurat răspunderea materială a executorului judecătoresc.

A susținut că valoarea automobilului este una nesemnificativă și posibil nu va putea acoperi cheltuielile de executare, inclusiv serviciile de păstrare prestate. Conform Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrare autoturisme, aprobată prin ordinul directorului ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC nr. 164 din 26 decembrie 2016,

prețul de păstrare a automobilelor este constituit din următoarele plăți: intrarea pe teritoriul parcării – 450 de lei, păstrarea în termen de până la 5 zile – 15 lei ora = 1800 de lei, păstrarea în termen mai mult de 5 zile - 200 lei/zi. În total, prețul de păstrare a automobilului „Suzuki Baleno” cu numărul de înmatriculare KBE 204 constituie 47 850 de lei.

Reclamantă a indicat că la caz, între părți au loc relații de depozit și în calitate de depozitar, în perioada 22 ianuarie 2018 – 11 septembrie 2018, în total 233 de zile, cu responsabilitate corespunzătoare a asigurat și prelungeste să asigure păstrarea mijlocului de transport sechestrat și anunțat în căutare de executorul judecătoresc, care la rândul său, ca deponent, este obligat să achite serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

A solicitat încasarea din contul executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie a sumei de 47 850 de lei, cu titlu de plată pentru serviciile de depozit a automobilului de model „Suzuki Baleno” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pentru perioada 22 ianuarie 2018 – 11 septembrie 2018 și a taxei de stat în mărime de 1435,50 de lei.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea reprezentantului pârâtului executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, avocatul stagiar Vadic Rață, privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și s-a încasat de la ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC în beneficiul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu suma de 2500 de lei, în rest cererea fiind respinsă ca neîntemeiată.

La data de 30 octombrie 2019 ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a declarat apel împotriva hotărârii din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat lipsa existenței unui raport juridic civil între părți, raport care ar da naștere obligației de plată a executorului judecătoresc pentru serviciile de păstrare a bunului mobil la parcare administrată de întreprinderea reclamantă și respectiv, lipsa temeiului juridic de încasare de la executorul judecătoresc a sumei pretinse prin prezenta acțiune. Or, cheltuielile suportate pentru păstrarea bunurilor debitorului sunt atribuite la cheltuielile de executare, care urmează a fi acoperite de către debitor, sau, după caz, în situațiile prevăzute de lege, de către creditorul procedurii de executare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC urmă să identifice corect pârâtul față de care să înainteze cererea de chemare în judecată, deoarece raportul juridic litigios, dedus judecății, este guvernat nu doar de

legislația civilă propriu zisă, clasică, ci și de legislația execuțională a documentelor executorii cu caracter civil.

Instanța de apel a accentuat că în speță, executorul judecătoresc nu poate fi obligat la achitarea costurilor pentru păstrarea bunului ce aparține debitorului, bun care a fost urmărit în cadrul procedurii de executare cu scopul de a stinge datoria debitorului, deoarece costurile de păstrare a bunurilor se atribuie la cheltuieli de executare și urmează a fi încasate de la persoanele corespunzătoare – debitorul sau, după caz, creditorul procedurii de executare.

De asemenea, Curtea de Apel a indicat că instanța de fond corect a respins acțiunea, motivând și prin faptul că executorul judecătoresc nu a fost informat imediat despre reținerea mijlocului de transport și nici despre transmiterea acestuia la parcare auto, or, probe care să confirme contrariul nu au fost prezentate și la dosar lipsesc. Mai mult ca atât, prin încheierea executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie din 06 iunie 2017, acesta a dispus înștiințarea imediată a sa despre depistarea și reținerea mijlocului de transport. Însă, executorul judecătoresc nu a fost informat imediat despre reținerea mijlocului de transport, după cum a fost dispus.

La data de 11 ianuarie 2021 ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

Recurenta a susținut că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea. Astfel, la caz urmau a fi aplicate prevederile art. 1086 și 1088 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care reglementează contractul de depozit și remunerarea depozitarului.

A afirmat că în calitate de depozitar, a asigurat pază de un nivel sporit mijlocului de transport, care a fost sechestrat conform încheierii executorului judecătoresc, în toată perioada când ultimul avea dreptul să îl ridice de la parcare. În circumstanțele descrise, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie în mod tacit a devenit deponent al contractului de depozit și era obligat să achite serviciile prestate, conform prețurilor stabilite și anunțate de depozitar.

Prin urmare, recurenta consideră că este greșită concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la lipsa existenței unui raport juridic civil între părți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 01 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC la data de 09 noiembrie 2020, precum și la adresa

poștală conform scrisorii de însoțire nr. 9371 din 11 noiembrie 2020 (f.d. 217-218, volumul I).

Astfel, recursul, declarat la data de 11 ianuarie 2021, este în termen.

La 26 ianuarie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu, CA „General Asigurări” SA și Ministerului Afacerilor Interne, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 11, volumul II).

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de a ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de a ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de a ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic